

Νικόλαος Κασομούλης

..... Λοιπόν, ο Νικόλαος Κασομούλης γεννήθηκε στη Σιάτιστα στα 1792 <το έτος γεννήσεως Κασομούλη, σύμφωνα με την ιδιόχειρη διαθήκη του, είναι το 1795>. Εμαθήτευσε στα σχολεία της Σιάτιστας, όπου άκουσε τον έξοχο διδάσκαλο Αργύ<ριο> Παπαρρίζου. Άμα τελείωσε τη σπουδή στη Σιάτιστα, πήγε στην Αλεξάνδρεια και απ' εκεί ήρθε στα Σέρρας και από τα Σέρρας στη Σιάτιστα στα 1821, όταν είχε γίνει η αποστασία στις Ηγεμονίες του Δούναβη, για την οποία είχε μάθει ότι είχαν αποτύχει.

Το ό,τι αποβλέπει (αφορά) την παραμονή του στη Σιάτιστα αφήνομε να μας <το>διηγηθεί ο ίδιος, με τη χάρη και <την> αφέλεια που τον χαρακτηρίζουν.

«Συναχθέντες όλοι οι πολίται πανταχόθεν, δεν ηξέύραμεν τι να κάμωμεν. Στρατεύματα καθημερινώς απερνούσαν δια Ιωάννινα από Σιάτιστα και Κοζάνην». .....

Εν Σιατίστη *«ο Μητροπολίτης, ο Νεόπουλος, ο Παπαγόρας, ο Κοσ <Παν.> Ναούμ Μοσχοπολιάνος γραμμ<ατεύς> ποτέ <του> Τζια <λα>λεντίνμπεγη, Δημ. Χ' Μιχαήλ και άλλοι συνελθόντες περί πληρεξουσίου, αφού αρκετά εσκέφθημεν, ενέκριναν και ως έχοντα τας σχέσεις των εκ του πατρός μου, και τους τρόπους, και <ως> ανύπανδρον, να επιφορτίσουν εμένα.*

Ο ζήλος μ' ευκόλυνεν <να παραβλέψω> και τα έξοδα και την διάβασιν και τους κινδύνους και τα συμφέροντα, <ακόμη δε και> ταις προξενιαίς των ευγενών και ωραίων και σεμνών παρθένων των δυο πολιτειών εκείνων (Σιατίστης και Κοζάνης) αφήσας όλα του σπιτιού μας εις την διάκρισιν της μητρός - και της φοράς <της τύχης>, παράβλεψα (μ' όλον οπού πρόβλεπα τας δυστυχίας) όλα τα ευτυχή συμφέροντά μου, και εδέχθην το βάρος τούτο υποσχεθείς να εκτελέσω όσον της δυνάμεώς μου». (Ενθυμήματα, τ. Α', σ. 138 - 144.)

Έτσι, λοιπόν, ο Κασομούλης διορίστηκε ως πληρεξούσιος των Σιατιστινών να παρευρεθεί στη σύσκεψη των καπεταναίων στην Καστανιά, ...

Από την Καστανιά κίνησε να έρθει στην Πελοπόννησο, για να ανταμώσει τον Υψηλάντη. Πέρασε από την Κασσάνδρα, είδε τον Εμμ. Παπά, του έδωσε την απάντηση του Διαμαντή και του εξέθηκε (εξέθεσε) την κατάσταση των σωμάτων του Ολύμπου, την μελετωμένη εξέγερση και τον σκοπόν για τον οποίο θα μεταβεί στην Πελοπόννησο... Από την Κασσάνδρα, με εκείνους που τον συνόδευαν, πέρασε από τα Ψαρά και

ήρθε στη Ύδρα και από την Ύδρα στην Τρίπολη, όπου αντάμωσε τον Κολοκοτρώνη, και απ' εκεί στο Άργος, όπου αντάμωσε τον Υψηλάντη. Έπειτα ήρθε πάλι στην Ύδρα και στην Πελοπόννησο και συνειργάσθηκε με τον Υψηλάντη για την ενίσχυση του αγώνα της Χαλκιδικής..... και λαμβάνει μέρος στην εποποιία του Μεσολογγίου, «.....μετέχει της τύχης του Μεσολογγίου συμπολιορκηθείς, στρατεύεται εις τον Πειραιά ο θαυμαστής του Καραϊσκάκη και εις την Ακροκόρινθον, εις τας νήσους και εις άλλα μέρη μαχόμενα. Παρακολουθεί την άφιξιν του Καποδίστρια και την πρώτην οργάνωσιν του κράτους αναμειγνύμενος και γνωμοδοτών πολλαχού και πολλάκις, εφαρμόζων ούτω πείραν κτηθείσαν εις τα πεδία των μαχών και εις τα διαβούλια των καπιταναίων· διότι ο Κασομούλης ένεκα της παιδείας του εχρησιμοποιείτο υπ' αυτών ως γραμματεύς και ούτω είχε πάντοτε ευκαιρίας και να μανθάνη πολλά και να εισηγήται πολλά, αν και η υποτακτική θέσις, ην ούτος κατείχε, δεν επιτρέπει να γνωρίσωμεν πόσαι και ποίαι αποφάσεις οφείλονται εις την ποικίλην πείραν και πρωτοβουλίαν του. ....Τω 1832, στρατοπεδευμένος μετά του τάγματός του έξω του Ναυπλίου, αρχίζει να γράφη τας αναμνήσεις του. <Το εντός εισαγωγικών κείμενο είναι τμήμα της παρουσίας του βιβλίου του Ν. Κασομούλη «Ενθυμήματα.....» την οποία έκανε ο ακαδημαϊκός Α. Κεραμόπουλος στη συνεδρίαση της 11/1/1940 της Ακαδημίας Αθηνών. >

Το 1866 είνε απόστρατος Συνταγματάρχης της φάλαγγος και το 1872 αποθνήσκει εις ηλικίαν 80 ετών.

(Ζυγούρης Φίλιππος, **Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και λαογραφικά αυτής**, Σιάτιστα 2010, σελ.317).

